

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย

THE DEVELOPMENT OF THE ENRICHMENT CURRICULUM TO ENHANCE READING LITERACY FOR THE STUDENT TEACHERS IN THE THAI LANGUAGE PROGRAM

ศึกษา เบญจกุล¹ และศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย²

Sueksa Benjakul¹ and Siriwan Vanichwatanavorachai²

^{1,2}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{1,2}Faculty of Education, Silpakorn University

Received: December 29, 2022 / Revised: May 22, 2023 / Accepted: May 31, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย และ 2) ประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน จากการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สังเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มีองค์ประกอบของหลักสูตร 6 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ (2) ผลการเรียนรู้ (3) โครงสร้างเนื้อหา (4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (5) สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ และ (6) การประเมินผล และ 2) ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า หลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มีความเหมาะสมด้านองค์ประกอบหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเหมาะสมด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: หลักสูตรเสริม ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน นักศึกษาครู

Abstract

The objectives of this study were (1) to develop an enrichment curriculum to enhance reading literacy for the student teachers in the Thai Language Program; and (2) to evaluate the enrichment curriculum to enhance reading literacy for the student teachers in the Thai Language Program. The evaluators were 7 purposively selected experts. They were selected based on the qualification criteria of proficiency in the disciplines relevant to the Program assessment. Data

were collected using a 5-level rating scale curriculum quality assessment form. The qualitative data were synthesized by using content analysis; while the quantitative data were statistically analyzed using the mean and standard deviation.

The research results were as follows: 1) the enrichment curriculum to enhance reading literacy for the student teachers in the Thai Language Program consisted of six components: (1) curriculum principles, (2) learning outcomes, (3) content structure, (4) hybrid instruction, (5) technological media and learning resources, and (6) curriculum evaluation; and 2) evaluation results by experts revealed that the overall curriculum composition was appropriate at the highest level and the curriculum components were consistent at the highest level.

Keywords: Enrichment Curriculum, Reading Literacy, Student Teacher

บทนำ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562 ได้กำหนด มาตรฐานผลการเรียนรู้ แนวทางการเตรียมความพร้อม ในการฝึกหัดและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนประจำการ ให้มีความรู้และมีสมรรถนะทางวิชาชีพ ที่ตอบสนองข้อเสนอนะเพื่อบรรลุเป้าหมายในการ ปฏิรูปการศึกษา โดยออกแบบและพัฒนาหลักสูตรฐาน สมรรถนะแตกต่างกันตามความต้องการ บริบทและ ลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ โดยยึดสมรรถนะกลาง เป็นเกณฑ์เทียบเคียง อันเป็นการส่งเสริมให้เกิดรูปแบบ หลักสูตรที่หลากหลายภายใต้ปรัชญาการศึกษาเชิง สร้างสรรค์ สอดคล้องดังที่ Prachyapruit (2017) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการผลิตครูเพื่อรองรับ การศึกษายุค 4.0 และเสนอว่า หลักสูตรในปัจจุบันควร มีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียน พัฒนาการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม จัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการผสมผสานเทคโนโลยีที่เน้นการ ประยุกต์ความรู้ไปใช้ปฏิบัติงานในบริบทจริง และการ เรียนรู้แบบสหวิทยาการ

ความฉลาดรู้ด้านการอ่านเป็นสมรรถนะสำคัญ สำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และยุคดิจิทัล เป็น ผลการเรียนรู้ที่เป้าหมายการพัฒนาและการประเมิน เทียบเคียงมาตรฐานระดับสากล จากการสังเคราะห์

องค์ประกอบพบว่า มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความ สามารถในการรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ (Content Literacy) 2) ความสามารถในการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) และ 3) ความ สามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน (Utilization and Engagement) ซึ่งการพัฒนา ความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับผู้เรียนแต่ละระดับ การศึกษา สามารถดำเนินการโดยปรับใช้กรอบแนวคิด เกี่ยวกับความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามแนวทางของ โครงการ PISA (Program for International Student Assessment [OECD], 2019)

อย่างไรก็ดีผลการประเมินความฉลาดรู้ด้าน การอ่านของ PISA ในปี 2018 พบว่า นักเรียนไทยมี คะแนนเฉลี่ยด้านการอ่านอยู่ที่ 393 คะแนน ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของ OECD ซึ่งเท่ากับ 487 คะแนน เมื่อ เปรียบเทียบผลการประเมิน PISA ปี 2015 กับ PISA ปี 2018 พบว่าคะแนนด้านการอ่านลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ และเมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ของคะแนนโดยภาพรวมตั้งแต่การประเมินรอบแรก ในปี 2000 จนถึงรอบการประเมิน PISA ปี 2018 พบว่า ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ นักเรียนไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ผลการประเมินดังกล่าว ชี้ประเด็น ให้ระบบการศึกษาต้องเร่งดำเนินการยกระดับความ

สามารถด้านการอ่านของผู้เรียนอย่างจริงจังเร่งด่วน และยกระดับการผลิตบัณฑิตครูให้มีคุณภาพ พัฒนาหลักสูตรบูรณาการฐานสมรรถนะ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมสำหรับผู้เรียน ร่วมกับการปรับใช้แนวทางการสอนและการส่งเสริมชั้นเรียนที่เน้นการสอนกลยุทธ์การอ่าน การพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง การอ่านเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ และการอ่านเชิงสังคมอย่างมีวิจารณญาณ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (OECD, 2019; The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2019; Glatthorn et al., 2019) ตลอดจนการเล็งเห็นข้อได้เปรียบในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านด้วย ผลงานวิจัยของ Hollander et al. (2022) ได้ศึกษาเกี่ยวกับระบบการสอนแบบอัจฉริยะบนเว็บที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ บทเรียนครอบคลุมทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน ความเข้าใจประโยคและข้อความประเภทต่าง ๆ โครงสร้างเชิงวาทศิลป์ รวมถึงเอกสารดิจิทัลและสื่อสังคม ผลการศึกษาแนะนำว่าสามารถช่วยปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อใช้ร่วมกับกลยุทธ์การสอนของครูในห้องเรียน

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนตามยุคสมัยในบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงจึงมีแนวคิด เป้าหมาย วัตถุประสงค์ จุดเน้นของการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้บทบาทผู้เรียน ผู้สอนแตกต่างกัน ทั้งนี้หลักสูตรเสริม (Enrichment Curriculum) เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง มีระยะเวลาในการใช้หลักสูตรไม่มากนัก เน้นการเสริมสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติหรือพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนเฉพาะด้าน (Wongyai, 2011; Kunarak, 2019; Patphol, 2019; Sithsungnoen,

2021) นักศึกษาคณะสาขาวิชาภาษาไทยถือเป็นต้นน้ำที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีความฉลาดรู้ด้านการอ่าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ชัดเจน และแม่นยำ สามารถนำไปออกแบบและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูงและเสริมสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้กับผู้เรียนระดับอื่น ๆ ผลพวงที่คาดหวังว่าจะพ่วงต่อถึงกันนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาในวงกว้าง

ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะสาขาวิชาภาษาไทย ด้วยเล็งเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจุดสำคัญอันเป็นพื้นฐานหลักของการเรียนรู้ที่ไม่ควรมองข้ามนี้ นอกจากจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะทางภาษาของนักศึกษาคณะสาขาวิชาภาษาไทย ในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษาและครูสอนภาษา รวมทั้งคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นแล้ว ยังสามารถประยุกต์ใช้เพื่อการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง ทั้งการศึกษาเรียนรู้ในปัจจุบันและการปฏิบัติหน้าที่ในสายงานวิชาชีพครูในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะสาขาวิชาภาษาไทย
2. เพื่อประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาคณะสาขาวิชาภาษาไทย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร เป็นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียน (Learner-Centered Design) ในลักษณะเน้นประสบการณ์ (Experience-Centered Design) ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีการเลือกสรร จัดระบบ ให้สอดคล้องสัมพันธ์ เชื่อมโยง บูรณาการปรัชญา แนวคิดทฤษฎี เพื่อพัฒนาผู้เรียน

ให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) บรรลุตามเป้าหมายคือ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) เป็นการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงในชีวิตและสังคม ตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) ที่ออกแบบและพัฒนาปรับให้เข้ากับความต้องการจำเป็นของผู้เรียน และบริบททางสังคมวัฒนธรรมในยุคดิจิทัล (Taba, 1962; Johnstone & Soares, 2014; O'Neill, 2015; Ornstein & Hunkins, 2018; Sinlarat, 2018; Kunarak, 2019)

กระบวนการออกแบบหลักสูตร มีการวิเคราะห์บริบท ความต้องการจำเป็น ปรัชญา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ร่างแบบจำลองหลักสูตร ออกแบบบทเรียนแบบผสมผสาน และมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ ได้แก่ ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 กำหนดผลการเรียนรู้ ระบุความสามารถและระดับการปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ออกแบบหลักสูตร ขั้นที่ 4 จัดระบบโครงสร้างเนื้อหา ขั้นที่ 5 สร้างสรรค์การเรียนการสอนแบบผสมผสาน ขั้นที่ 6 ประเมินผลและรับรองหลักสูตร (Taba, 1962; Thongthew, 2013; Kim, 2015; Ornstein & Hunkins, 2018; Sinlarat, 2018; Glatthorn et al., 2019; Patphol, 2019; Sithsungnoen, 2021) เพื่อนำผลที่ได้ไปพิจารณาประกอบการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไข บริหารจัดการและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

แนวคิดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน คือ ผลการเรียนรู้เฉพาะสอดคล้องตรงตามความต้องการจำเป็นอ้างอิงนิยาม กรอบแนวคิดการอ่าน ภาระงาน เนื้อหา ประเภท การตอบสนองการอ่าน แนวทางการวัดและประเมินผลตามแนว PISA 2018 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ศักยภาพในการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมทางสังคม แต่ละรอบการประเมินของ PISA มีการปรับกรอบโครงสร้างการประเมินตามกรอบแนวคิดและองค์ประกอบของความฉลาดรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามบริบทหรือสถานการณ์ กรอบแนวคิด

การประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ซึ่งครอบคลุมและจัดประเภทกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Processes) ที่ต้องใช้ในกระบวนการอ่านตามจุดมุ่งหมายเน้นตัวบทอ่านดิจิทัล (Digital Text) ร่วมกับตัวบทการอ่านแบบเดิมคือ แบบสิ่งพิมพ์ (Printed Text) และได้กำหนดกรอบการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านที่มุ่งเน้นไปที่ความสามารถด้านความรู้ความเข้าใจ สมรรถนะทางภาษาศาสตร์ที่หลากหลาย (ความรู้เกี่ยวกับเสียง คำ ไวยากรณ์ โครงสร้างภาษา และข้อความ) อันมีผลและจำเป็นต่อการทำความเข้าใจตลอดจนการเชื่อมโยงเพื่อประกอบสร้างความหมายต่อสรรพสิ่งที่มีในโลก จากตัวบทอ่าน (Text) ที่หลากหลายทั้งในแบบฉบับของสื่อสิ่งพิมพ์ ข้อความดิจิทัล รวมทั้งการสื่อสารแบบข้อความเชิงโต้ตอบ และบริการส่งข้อความโต้ตอบแบบทันที ด้วยเหตุนี้การพัฒนากระบวนการอ่านและตั้งเป้าหมายของการอ่านที่แตกต่างกัน รวมทั้งใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้เชิงสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ที่ช่วยพัฒนาความเข้าใจและกระบวนการทางปัญญา โดยการอำนวยความสะดวกชี้แนะ ช่วยเหลือให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้อ่านสร้างความหมายในการตอบสนองต่อตัวบท ผ่านการเรียนรู้ทางสังคมและประสบการณ์ใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ปรับเหมาะไปตามสถานการณ์และบริบทการเรียนรู้

องค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านสังเคราะห์ได้ 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ 2) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ และ 3) ความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน (OECD, 2021; Pinyopanuwat, 2017; Satthapong & Eakwannang, 2020; Chandai et al., 2019; The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2019; Yahakorn, 2020) นำเสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการเลือกสรร บูรณาการสื่อการอ่านดิจิทัลและสื่อเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเหมาะสม เพื่อฝึกทักษะการอ่านดิจิทัล อ่านออนไลน์ อ่านร่วมกัน ส่งเสริม

การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีส่วนร่วม และพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจการอ่านในยุคปัจจุบัน สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมทางสังคม วัดและประเมินผลโดยใช้วิธีการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้เห็นผลเชิงประจักษ์ ส่งเสริมการประเมินขณะเรียนรู้ด้วยตนเอง และประเมินโดยเพื่อน ประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนรู้เพื่อพิจารณาทั้งผลของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ ผู้สอน ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินกระบวนการเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป (OECD, 2018, 2019, 2021)

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน โดยออกแบบหลักสูตร 1) วิเคราะห์บริบท ความต้องการจำเป็น ปรัชญา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 2) ร่างแบบจำลองหลักสูตร โดยการกำหนดหลักการของหลักสูตร กำหนดผลการเรียนรู้ กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติ กำหนดและจัดระบบโครงสร้างหลักสูตร กำหนดวิธีการสอน กิจกรรมและกลยุทธ์การเรียนรู้ และ 3) ออกแบบบทเรียนแบบผสมผสานที่สามารถสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

การพัฒนาหลักสูตรใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นขั้นการออกแบบและพัฒนา (D1) สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดยผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินประสิทธิผล และประเมินคุณภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย พัฒนาโครงสร้างหลักสูตร พร้อมเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ คู่มือการใช้หลักสูตร แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และบทเรียนแบบผสมผสาน พัฒนาเครื่องมือประเมินประสิทธิผลหลักสูตร ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินประสิทธิผลโดยผู้เชี่ยวชาญ และประเมินคุณภาพของหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ 1) มีประสบการณ์และผลงานวิชาการด้านการจัดทำหลักสูตรและการสอนในรอบ 5 ปี 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ 3) มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ 1) มีประสบการณ์และผลงานวิชาการด้านการสอนการอ่านในรอบ 5 ปี 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ 3) มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ 1) มีประสบการณ์และผลงานวิชาการด้านการวิจัยและการวัดและประเมินผลการศึกษาในรอบ 5 ปี 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ 3) มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป

4. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ 1) มีประสบการณ์และผลงานวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษาในรอบ 5 ปี 2) มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือ 3) มีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จากนั้นปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนถัดไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้คือ แบบประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย ข้อมูลในแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรฉบับนี้มี 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร ได้แก่ 1) หลักการ 2) ผลการเรียนรู้ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 5) สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การประเมินผล ตอนที่ 3 ความคิดเห็นการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยนำแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยการศึกษา จำนวน 2 คน ประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแบบประเมินหลักสูตร โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนความคิดเห็น ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยแบบต่อเนื่อง ตามแนวของ Best (1981) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพหลักสูตรอยู่ที่ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 (ระดับมาก) ขึ้นไป

ผลการประเมินคุณภาพแบบประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมเพื่อสร้างความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

สำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยทั้งฉบับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.96$, $S.D. = 0.07$) ผู้วิจัยมีการปรับลดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อน และแก้ไขตามข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย พบว่า หลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มี 6 องค์ประกอบ คือ

1.1 หลักการ

หลักการของหลักสูตรคือ เป็นหลักสูตรที่นำเสนอกระบวนการทัศน์และกระบวนการใหม่ในการเรียนรู้และการสอนการอ่านในยุคดิจิทัล มีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบรอบรู้ โดยใช้การอ่านเชิงรุกและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านเพื่อการเรียนรู้เทียบเคียงมาตรฐานระดับสากลตามแนวทางของโครงการ PISA

1.2 ผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) ความสามารถในการรู้การอ่านเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ (Content Literacy) ประเมินจากพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถใน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการรู้ตำแหน่งแหล่งข้อมูล (Locate Information) และความสามารถในการเข้าใจ (Understanding) รวมจำนวน 8 ตัวบ่งชี้

2) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading) ประเมินจากพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในด้านความสามารถในการประเมินและสะท้อนคิด (Evaluating and Reflecting) จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

3) ความสามารถในการใช้ประโยชน์และผูกพันกับการอ่าน (Utilization and Engagement) ประเมินจากพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ

ใน 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ประโยชน์ (Utilization) และความสามารถในการผูกพันกับการอ่าน (Engagement) รวมจำนวน 3 ตัวบ่งชี้

1.3 โครงสร้างเนื้อหา แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ 4 ชั่วโมง ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านเพื่อการเรียนรู้สาระวิชา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านเพื่อการมีส่วนร่วมทางสังคม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ในรูปแบบ $En_1LIGHTEn_2$ Model ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 En_1 (Encouraging) กระตุ้นการอ่าน ปลุกจิตนิสัย กิจกรรมที่ 2 L (Learning) เรียนรู้วิธีการอ่านและการใช้กลยุทธ์ กิจกรรมที่ 3 I (Integrating) อ่านบูรณาการและมีส่วนร่วม กิจกรรมที่ 4 G (Generating) ฝึกสร้างข้อสรุปอย่างมีเหตุผล กิจกรรมที่ 5 H (Handle) จัดการความคิด ประเมิน สะท้อนผล กิจกรรมที่ 6 T (Transfer) ถ่ายโอนสู่การอ่านหลากหลายด้วยตนเอง และกิจกรรมที่ 7 En_2 (Engaging) สร้างความผูกพันกับการอ่านโดยใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง

1.5 สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ เป็นการบูรณาการการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ร่วมกันตามหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหา 3) กิจกรรมการเรียนรู้ 4) ฐานการเรียนรู้ (Platform) ร่วมกัน และช่องทางการมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การประเมินผลและการให้ข้อมูลป้อนกลับ

1.6 การประเมินผลหลักสูตร เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนรู้เป็น

ระยะ (Formative Assessment) โดยใช้วิธีการประเมินแบบเน้นสถานการณ์จริงในการใช้ภาษา (Scenario-Based Assessment) ที่หลากหลาย ทดสอบผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (Computer-Based Assessment) เพื่อสะท้อนความสามารถของผู้เรียนตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance) ผู้สอนประเมินร่วมกับคณะวิทยากร มีการให้ผลป้อนกลับเป็นระยะ ผู้เรียนมีโอกาสประเมินตนเอง และร่วมเรียนรู้วิธีการประเมินผลจากการใช้เทคนิคการประเมินให้ผลป้อนกลับโดยเพื่อน (Peer Feedback) ในขณะเรียนรู้อยู่ก่อนจะมีการประเมินโดยสรุปผล (Summative Assessment) ก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินมีการตรวจสอบคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

2. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน แบ่งการประเมินคุณภาพหลักสูตรออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความเหมาะสม ขององค์ประกอบหลักสูตร และ 2) ด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตร พบว่า

2.1 ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.79$, $S.D. = 0.43$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการประเมินพบว่า องค์ประกอบที่ 1 หลักการของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.89$, $S.D. = 0.31$) เป็นลำดับ 1 รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ ($M = 4.85$, $S.D. = 0.37$) และองค์ประกอบที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.82$, $S.D. = 0.37$) องค์ประกอบที่ 2 ผลการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.77$, $S.D. = 0.65$) องค์ประกอบที่ 3 โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.75$, $S.D. = 0.44$) และ

องค์ประกอบที่ 6 การประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.71$, $S.D. = 0.48$) ตามลำดับ

2.2 ด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรพบว่า ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.85$, $S.D. = 0.35$) ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยสรุปข้อมูลแบบอุปนัยและนำไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้จริง

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มืองค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) ผลการเรียนรู้ 3) โครงสร้างเนื้อหา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 5) สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ และ 6) การประเมินผล ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ และให้ความสำคัญกับการดำเนินการวางแผน จัดระบบองค์ประกอบอย่างละเอียดและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักสูตร ให้สามารถตอบสนองทั้งความต้องการของผู้เรียน และความคาดหวังของชุมชนสังคมในการยกระดับศักยภาพการเรียนรู้ โดยมีการบูรณาการเทคโนโลยี การปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่อาศัยการตีความและพัฒนาใหม่ ทั้งกระบวนการและกระบวนการ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ใหม่ ตามเป้าหมายการปฏิรูปจัดการศึกษายุคดิจิทัล ในมิติการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้เกิดกับผู้เรียน สอดคล้องดังที่ Ornstein และ Hunkins (2018) และ Kunarak (2019) ได้เสนอไว้ว่า หลักสูตรในปัจจุบันพัฒนาตามยุคสมัยและบริบททางสังคมวัฒนธรรม แนวคิดใหม่จะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายใหม่ จุดเน้นของการจัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ทำให้บทบาทผู้เรียนผู้สอนแตกต่างกันไปจากเดิมและแตกต่างกันออกไปตามบริบทการเรียนรู้

นอกจากนี้การวิเคราะห์บริบทรอบด้าน และสังเคราะห์องค์ความรู้ที่สัมพันธ์กัน เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรเสริมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะคือ การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในชีวิตจริงและสังคมยุคดิจิทัลคือ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน จะเห็นได้ว่ากรอบแนวคิดการออกแบบหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรมุ่งพิจารณาความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงบูรณาการการเรียนการสอนในลักษณะเน้นประสบการณ์ เสริมสร้างความรอบรู้ และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Prachyapruit (2017) ที่เสนอว่าการพัฒนารูปแบบการผลิตครูต้องบูรณาการหลายมิติ ตั้งแต่ปรัชญาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ การเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรฐานสมรรถนะ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ผลการวิจัยการประเมินคุณภาพของหลักสูตร ซึ่งมีความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรและมีความสอดคล้องกันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดนั้น จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่ 1 หลักการของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถพิจารณาได้ว่า เป็นเพราะความเกี่ยวเนื่องของการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่มีแนวทางชัดเจน สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในรูปแบบ ประกอบกับพัฒนาตามกระบวนการที่ตรวจสอบ ทวนซ้ำ มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาเป็นวงรอบ สอดคล้องดังที่ Johnstone และ Soares (2014) Ornstein และ Hunkins (2018) และ Kunarak (2019) ได้เสนอไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องมีการกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การออกแบบและจัดระบบความรู้และประสบการณ์ก่อนนำหลักสูตรไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจริง และ

การประเมินผลหลักสูตร ทั้งผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน และการตรวจสอบกระบวนการ เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาเป็นวงจรตามลำดับขั้นตอน ทำให้การพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพ นำไปสู่การใช้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนการพิจารณาผลการประเมินคุณภาพองค์ประกอบของหลักสูตรรายการประเมินอื่น ๆ ยังพบว่า องค์ประกอบที่ 5 สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมรองลงมาเป็นลำดับ 2 จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีที่ช่วยกระตุ้นและเสริมพลังการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งมิติทางสังคม ชุมชนการปฏิบัติ การเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นในยุคดิจิทัล ฝึกทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงาน หรือใช้ประสบการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ มีแนวคิดที่มุ่งสู่ความเป็นสากล และในปัจจุบันควรเพิ่มการเรียนรู้แบบออนไลน์หรือแบบผสมผสานด้วย สอดคล้องตามที่ O'Neill (2015) และ Glatthorn et al. (2019) และงานวิจัยของ Hollander et al. (2022) ที่เสนอว่า ระบบเทคโนโลยีสามารถนำมาพัฒนากลยุทธ์การสอนของครูผู้สอนและปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งพิจารณาได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรเสริม นอกจากจะเน้นไปที่ความต้องการของกลุ่มผู้เรียนและบริบทหรือสถานการณ์ของการเรียนรู้แล้ว กระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้หรือปรับเปลี่ยนผลลัพธ์การเรียนรู้ใหม่ ตลอดจนแนวทางการประเมิน วิธีการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ในแนวทางเดียวกันนั้น สามารถพัฒนาประสิทธิภาพและบริหารจัดการโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานอย่างเป็นระบบ ทำให้มีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่หนุนเสริมการพัฒนาผู้เรียนมีความทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงของผู้เรียน และสามารถกำหนดองค์ประกอบสำคัญอย่างโครงสร้างเนื้อหา สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยี ให้สัมพันธ์กับการวางแผนและกำหนดแนวทางการประเมินผลอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล ตามที่

OECD (2021) กำหนดไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการอ่านเพื่อการเรียนรู้และมีส่วนร่วมทางสังคม ผู้อ่านต้องใช้ทักษะ ความสามารถ คุณลักษณะในการปฏิบัติจริง บนฐานความรู้ เพื่อทำความเข้าใจ นำไปใช้ประโยชน์ ประเมิน สะท้อนคิด รักและผูกพันกับการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และศักยภาพการเรียนรู้ให้สำเร็จตามเป้าหมายของบุคคล อันจะเป็นปัจจัยส่งผลในการพัฒนาศักยภาพบุคคลอย่างต่อเนื่องในระยะยาว

สรุปผล

1. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านสำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย มี 6 องค์ประกอบ คือ หลักการ ผลการเรียนรู้ โครงสร้างเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบผสมผสาน สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล

2. ผลการประเมินคุณภาพหลักสูตร ได้แก่ 1) ด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก และ 2) ด้านความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร อยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบัน หน่วยงาน สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาครู สามารถนำผลการวิจัยไปพิจารณากำหนดสมรรถนะสำคัญของครู และเป็นนโยบายร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาผู้เรียนให้มีความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

2. ครูผู้สอนระดับต่าง ๆ และผู้สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวคิดและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือหลักสูตรเสริม เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านหรือความฉลาดรู้ด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับปัญหาการเรียนรู้หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน

References

- Best, J. W. (1981). *Research in education*. Prentice-Hall.
- Chandai, S., Kongpow, W. W., & Sakolrak, S. (2019). Development of an instructional model based on scaffolded reading experience approach and self-regulated learning to enhance reading literacy of lower secondary school students. *Journal of Education Studies*, 47(2), 449-469. [in Thai]
- Glatthorn, A., Boschee, F., Whitehead, B. M., & Boschee, B. F. (2019). *Curriculum leadership strategies for development and implementation* (5th ed.). Sage.
- Hollander, J. M., Sabatini, J. P., & Graesser, A. C. (2022). *An intelligent tutoring system for improving adult literacy skills in digital environments*. <https://easychair.org/publications/preprint/PV3f>
- Johnstone, S. M., & Soares, L. (2014). Principles for developing competency-based education programs. *Change: The Magazine of Higher Learning*, 46, 12-19.
- Kim, J. (2015). Competency-based curriculum: An effective approach to digital curation education. *Journal of Education for Library and Information Science*, 56(4), 283-297.
- Kunarak, K. (2019). *Foundations of curriculum development*. Silpakorn University. [in Thai]
- OECD. (2018). *PISA 2018 reading literacy framework*. <https://doi.org/10.1787/5c07e4f1-en>
- OECD. (2019). *Future of education and skills 2030 conceptual learning framework*. www.oecd.org/education/2030-project
- OECD. (2021). *Education policy outlook 2021 shaping responsive and resilient education in a changing world*. <https://doi.org/10.1787/75e40a16-en>
- Ornstein, A. C., & Hunkins, F. P. (2018). *Curriculum: Foundations, principles, and issues* (Pearson educational leadership). Pearson Education.
- O' Neill, G. (2015). *Curriculum design in higher education: Theory to practice*. UCD Teaching & Learning.
- Patphol, M. (2019). *Model of curriculum development*. Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Pinyopanuwat, R. (2017). Factors influencing component of literacy and reading competency for the 21st century. *Sukhothaimathirak Open University Journal*, 30(2), 21-35. [in Thai]
- Prachyapruit, A. (2017). Development of teacher preparation model to serve education 4.0. *Romphruek Journal*, 35(3), 101-136. [in Thai]
- Satthapong, T., & Eakwannang, W. (2020). A develop an instructional model based on reading apprenticeship approach for enhancing reading literacy ability in accordance with the PISA test of lower secondary school students. *Journal of Education Khon Kaen University*, 43(1), 85-98. [in Thai]
- Sinlarat, P. (2018). *Principles of curriculum management and teaching*. Chulalongkorn University. [in Thai]

- Sithsungnoen, C. (2021). *Curriculum development*. Silpakorn University. [in Thai]
- Taba, H. (1962). *Curriculum development theory and practice*. Harcourt, Brace and World.
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2019). Assessment results of PISA 2018. What 15-year-old Thai students know and can do. *FOCUS from PISA*, 48, 1-4. [in Thai]
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. (2021). *PISA assessment report 2018 reading, mathematics and science (Completed version)*. The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. [in Thai]
- Thongthaw, S. (2013). ASEAN literacy development. *Journal of Education Naresuan University*, 14(3), 95-106. [in Thai]
- Wongyai, W. (2011). *Curriculum development for higher education*. R&N Printing Co., Ltd. [in Thai]
- Yahakorn, S. (2020). Strategy in Thai learning activities for reading literacy in Prathomsuksa level. *Ramkhamhaeng University Journal: Graduate School*, 3(1), 1-9. [in Thai]

Name and Surname: Sueksa Benjakul

Highest Education: Master of Arts (M.A.) Thai Language, Thaksin University

Affiliation: Faculty of Education, Silpakorn University

Field of Expertise: Thai Language Teaching

Name and Surname: Siriwan Vanichwatanavorachai

Highest Education: Doctor of Philosophy (Ph.D.), Silpakorn University

Affiliation: Faculty of Education, Silpakorn University

Field of Expertise: Curriculum and Instruction